

EL FUTUR D'UNA CIUTAT: UNA REFLEXIO PERMANENT

No cal endinsar-se massa en la història per comprendre que les ciutats no només són aglomeracions urbanes. La forma de les ciutats respon, conscientment o inconscient, al substracte ideològic i a l'univers cultural que el fonamenta. En aquest sentit, les ciutats són una sublimació de capacitats creadores, contradiccions i desequilibris, sensibilitat i intel·ligència de les comunitats humanes. Lluny d'esdevenir únicament el suport urbanístic i arquitectònic de les activitats socials són, alhora, un producte cultural que condiciona enormement l'escenari tangible i intangible de les nostres vides.

Jordi Pardo i Rodríguez

En aquest concepte de ciutat a què ens referim, no hi ha enfrontament entre el fet urbà i el fet rural. Àrea i cultura urbana i rural formen part i tenen els patrons d'estructuració i dependència en les ciutats. Al mateix temps hi tenen en comú les dues grans polaritats conceptuals que regeixen l'activitat intel·ligent de l'homo sapiens des que ho és: el fet cultural implica un enfrontament amb la natura. Per molt que vulguem l'existència de l'home no ha suposat la integració i el respecte de la natura. *Cultura versus natura* ha estat la base de desenvolupament de l'element més diferenciador de l'home respecte de la resta d'éssers vius. En tot cas cal lluitar perquè els termes de relació entre el fet cultural i el fet natural es regeixin per uns criteris no predadors i racionalment intel·ligents.

Cada ciutat és com un sistema viu que amb la seva forma i activitat condiciona el seu propi futur. Futur que manté un diàleg permanent amb els condicionaments del passat, ja bé sigui des de les imposicions històriques de la trama urbana, des de l'estructura de l'activitat socio-econòmica o des de la morfologia de l'activitat cultural. Tot respon a un diàleg en present que és delimitat per uns paràmetres temporals que s'ajusten amb l'activitat quotidiana: el passat i el futur.

Per aquest motiu, un dels elements que ens permet endinsar-nos en la història íntima de les ciutats és el patrimoni cultural, base a partir de la qual les ciències històriques desenvolupen el seu treball. Protegir, estudiar, difondre i gestionar de forma adequada aquest patrimoni és molt més que un índex de qualitat i nivell de vida: és un mínim imprescindible a partir del qual es pot dissenyar una ciutat amb personalitat i capacitat pròpia per garantir la integració plena i la identitat col·lectiva dels seus ciutadans.

El patrimoni cultural, arquitectònic, arqueològic, industrial, toponímic, documental, etnològic, etc. suposa un testimoni directe d'aquest procés de configuració de la ciutat entesa com a projecte.

La superposició de les diferents etapes de la història deixa un seguit de